

Alminnelige avtaleforutsetninger for 300(420)kV Mongstad - Kollsnes

1. Bakgrunn

BKK Nett AS (heretter benevnt BKK) eller dens etterfølger erverver rett til å bygge, drive, vedlikeholde og fornye et 420 kV kraftledningsanlegg over de berørtes eiendommer. Avtaleforutsetningene følger som bilag til avtaler som BKK Nett AS inngår for erverv av nødvendig grunn og rettigheter som omhandles under, og gjelder så langt det passer for de rettigheter som konkret erverves.

Skjønn vil bli avholdt for fastsettelse av erstatning for erstatningskrav fra grunneiere som ikke løses med avtale, jfr. skjønnsbegjæring til Nordhordland tingrett.

Det framgår av anleggskonsesjon meddelt BKK 22.6.2012 med hjemmel i energiloven § 3-1 at følgende elektriske anlegg omfattes:

- En omlag 35 km lang 420 kV kraftledning fra Kollsnes transformatorstasjon i Øygarden kommune til Lindåsneset transformatorstasjon i Lindås kommune. Kraftledningstraseen bygges etter omsøkte hoved trasealternativ 1, med justeringer etter alternativ 1.5 ved Kuvågen og alternativ 1.4, med omlegging av eksisterende 132 kV Seim-Mongstad mellom Mjåsundet og ny transformatorstasjon på Lindåsneset. Ledningen skal inntil videre drives med 300 kV spenning.
- Utvidelse av Kollsnes transformatorstasjon med ett bryterfelt med vern og kontrollanlegg og tilhørende høyspenningsanlegg.
- Ny transformatorstasjon på Lindåsneset med en 300 MVA transformator.
- En ny 132 kV ledning mellom Lindåsneset og Mongstad transformatorstasjoner.

Kongen i Statsråd stadfestet vedtaket 1.3.2013.

Med BKK menes i det følgende ledningseier.

2. Avtaleforutsetningene

2.1. Avtaleforutsetningene her er ment å følge som bilag til alle avtaler som BKK inngår for erverv av nødvendig grunn og rettigheter som omhandlet i pkt. 3, jfr. pkt. 1, og gjelder så langt det passer for de rettigheter som konkret erverves.

2.2. Avtaleforutsetningene angir hva avtalen skal bygge på ved fastsetting av erstatninger, så som:

- Omfanget av eiendomsinngrepet eller rettighetservervet
- Framgangsmåte ved beregning og utbetaling av erstatning
- Hvilke tiltak BKK påtar seg
- Hvilke forhold som skal holdes utenfor avtalen

- 2.3. Ut over det som er forutsatt i avtalen, avtaleforutsetningene og andre bilag til avtalen, samt av generelle konsesjonsvilkår, påtar BKK seg ikke arbeid eller andre forpliktelser.
- 2.4. Dersom erstatningene skal fastsettes ved skjønn skal disse avtaleforutsetninger så langt de passer benyttes som alminnelige skjønnsforutsetninger.
- 2.5. Den konkrete erstatning for ervervet av grunn og rettigheter reguleres av avtale med den enkelte grunn- og rettighetshaver

3. Generelt om grunn- og rettighetservervet

- 3.1. Det erverves rett til å bygge et høyspent overføringsanlegg med tilhørende anlegg og innretninger fra Mongstad i Lindås kommune til Kollsnes transformatorstasjon i Øygarden kommune, med rett til fremtidig drift av anlegget, herunder adgang til å foreta ettersyn, vedlikehold, fornyelser, nødvendige arbeider, utbedring og ombygging av anlegget, som omsøkt av BKK og vedtatt av Olje- og Energidepartementet 22.6.2012 og stadfestet av Kongen i Statsråd den 1.3.2013.
- 3.2. Det tas forbehold om rett til å foreta mindre forskyvninger av ledningen og mastepunktene under byggingen.
- 3.3. Foruten erverv av grunn, klausulering av grunn for mastefeste, ledningsframføring og andre anlegg, omfatter ervervet enhver rett som er nødvendig for bygging, ombygging, ettersyn, vedlikehold, utbedring, drift og fornyelse av slike overføringsanlegg. Ervervet omfatter også rett til etablering av tekniske innretninger og anlegg som naturlig inngår i tiltaket, herunder rett til å anbringe master, barduner eller strevere og jordelektroder og for øvrig til å anbringe og oppføre de av departementets foreskrevne sikkerhetsforanstaltninger til enhver tid.
- 3.4. Ervervet gir rett til oppsetting av transportinnretninger, gjerde, utbedring av veier, bygging av nye veier og rett til fremkomst og transport av materialer langs ledningene, så vel under byggingen som senere for vedlikehold. Det forbeholdes atkomst til linjen i tverretninger hvor dette er nødvendig, samt bruk av gårds-, skogs- og vinterveier, kaier og andre laste- og losseplasser på de eiendommer hvorover ledningene anbringes.
- 3.5. Veier og kaier som beskadiges settes tilbake i like god stand av BKK. BKK har rett til langs kraftledningen å ta det som er nødvendig av sand, stein og grus til ledningens bygging, vedlikehold og fornyelse.
- 3.6. BKK har i anleggstiden rett til oppsetting og bruk av brakker og hus for innkvartering av folk og oppbevaring av materiell og redskap.
- 3.7. Dersom det under linjens bygging og senere drift viser seg nødvendig å nedlegge gjerder for å komme til den, skal disse av BKK snarest mulig settes opp i samme stand som de var før arbeidets påbegynnelse.

- 3.8. Med mindre annet uttrykkelig fremgår, er ervervet av grunn- og rettigheter evigvarende.

4. Erverv av grunn og skog

4.1. Grunn

Erverves grunn, er det med påstående bygninger, skog eller annen vegetasjon. BKK legger frem foreløpige oppgaver over areal som skal erverves for hver eiendom der dette er aktuelt. Endelig oppmåling skjer når anlegget er avsluttet. Det kan avtales å utbetale pris pr m² etter endelig oppmåling eller som rund sum. Ervervet skjer mot skjøte fritt for heftelser.

4.2. Erverv av skog og annen vegetasjon

Skogryddebeltet er normalt det samme som byggeforbudsbeltet, jfr. pkt. 5.1 og 5.2. Det erverves rett til å rydde skog og annen vegetasjon innenfor skogryddebeltet.

Ved vinkelmaster eller der skogen er så høy eller det er påkrevende som avbøtende tiltak, blir ryddebeltet utvidet. Endringer i trasébredde vil fremgå av særskilte avtaleforutsetninger for vedkommende eiendom.

BKK erverver virket på rot og utfører hogst og eventuell nødvendig uttak av skog. Grunneier kan i enkelttilfeller overta felt virke etter nærmere avtale med BKK, dersom BKK ikke vil benytte dette selv. Det vil bli foretatt opprydding i samsvar med akseptabel god skogskjøtsel. Hvis ryddingen av traseen nødvendiggjør felling av deletrær, sørger BKK for at deletrærne erstattes med varige og tydelige grensemerker.

BKK har rett til å hugge trær utenfor traseen som på grunn av sin høyde, terrengforhold eller av andre grunner er til hinder for bygging av ledningen eller anses farlige for overføringsanlegget. Erstatningsoppgjør for slik sikringshugst forutsettes ordnet hver enkelt gang etter overenskomst, eventuelt ved senere skjønn.

BKK har rett til alt skogsvirke som vokser opp i ledningstraseen etter at skogrydding er foretatt første gang. BKK vil rydde skogen med jevne mellomrom slik at denne ikke blir til hinder for ledningsanleggets drift og sikkerhet. Det forutsettes at skogrydding skjer på en miljømessig forsvarlig måte og at det tas hensyn til andre interesser.

BKK skal uten særskilt vederlag ha rett til å benytte vanlige veltplasser og driftsveger på eiendommene, likevel uten fortrensel for grunneierens ordinære skogsdrift. Eventuelle skader blir utbedret/ erstattet etter avtale eller om nødvendig ved skjønn.

5. Klausuleringer

Dersom grunneier eller andre ønsker å utnytte klausulert grunn eller på annen måte drive virksomhet som kan ha innvirkning på anleggets drift og sikkerhet, må BKK kontaktes. Avtaleforutsetningene og Forskrift om elektriske forsyningsanlegg regulerer hva som kan tillates i ledningenes nærhet.

Eventuelle tiltak i nærheten av anleggene må utføres i samsvar med de krav BKK måtte stille. BKK dekker omkostningene med å anwise tiltak.

5.1 *Luftledninger*

Det må ikke i kraftledningenes nærhet foretas noe som kan være til fare for liv eller helse, eller som kan påføre ledningsanlegget skade. BKK skal kontaktes dersom det skal utføres arbeid ved bruk av maskiner nærmere ledningen enn 30 meter.

Byggeforbud

420 kV: 40 meter, 20 meter til hver side for senter ledning.

132 kV: 30 meter, 15 meter til hver side for senter ledning.

Det er forbudt å føre opp hus og andre innretninger slik at deler av bebyggelsen, herunder takskjegg, trapper og balkonger, kommer nærmere nærmere ledningsanlegget enn 10 meter målt horisontalt fra ytterste line.

Endring av terreng

Terrenghøyden under kraftledningen kan ikke forandres uten samtykke fra BKK.

5.2 *Jord- og sjøkabel*

Klausuleringsbelte er 8 meter, 4 meter til hver side for senter kabelgrøft. Også utenfor klausuleringsbeltet må det utvises varsomhet ved arbeid. Det må ikke i kablens nærhet foretas noe som kan være fare for liv og helse, eller som kan påføre kablene skade.

Jordkabel

Det er innenfor klausuleringsbeltet ikke anledning til å bygge, plante eller fylle opp med masse som kan være til hinder for atkomst og drift av anlegget.

Sjøkabel

Det er ankringsrestriksjoner inntil kabelanleggene. Det er ikke anledning til å bygge eller fylle opp med masse som kan være til hinder for atkomst og drift av anlegget.

5.3 *Særskilt om graving og sprengning*

Gravings- eller sprengningsarbeider må ikke utføres nær mastefundament og jordingsanlegg. Det må ikke gjennomføres

sprenningsarbeider eller gravings arbeider så nært at det medfører risiko for å påføre overføringsanlegget skade. Dersom det er ønske om å utføre ovennevnte typer arbeid i nærheten av ledningen/ kabelen, skal BKK kontaktes og anviste sikringstiltak følges opp. Dette gjelder selv om arbeidene utføres utenfor klausuleringsbeltene.

5.4 *Særskilt om løypestrenger, taubaner og lignende*

Løypestrenger, taubaner og lignende innretninger med fester, må ikke uten tillatelse av BKK og DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) anbringes nærmere enn 30 meter fra kraftledningene, målt horisontalt. Hvor BKK samtykker i anlegg av løypestreng, taubane eller lignende, må oppsetting skje i samråd med BKK. På innretninger som kommer nærmere ledningene enn 20 meter, skal BKK ha rett til å anbringe jordelektroder for forsvarlig jording.

5.5 *Grunneiers rett til utnyttelse av klausulert grunn*

I den utstrekning grunneieren følger BKKs anvisninger, er grunneier ansvarsfri overfor BKK for skader som måtte bli påført ledningen som følge av tiltaket.

Grunneieren beholder retten til å dyrke og nyttiggjøre seg grunnen som luftledningen går over med de innskrenkninger som følger av disse forutsetningene og eventuelt av særskilt avtale.

Mindre viktige bygninger som ikke benyttes til boligformål, kan anlegges under ledningen. Bygningenes største grunnflate skal ikke overstige 50m², og det skal der kun leilighetsvis eller kortvarig oppholde seg mennesker. Avstand fra slik mindre viktig bygning til annen bygning må være minst 4 m. For mindre garasjer for inntil to biler kan avstanden til viktig bygning reduseres til 2 meter. Direkte avstand fra linen til mindre viktige bygninger skal være minst 7 meter.

6. Veier, atkomst mv.

- 6.1. BKK og eventuelle engasjerte entreprenører skal ha rett til uhindret adgang langs og til ledningsanlegget i anleggsperioden og under dens senere drift, ettersyn, vedlikehold, ombygging, utbedring og fornyelse, herunder rett til å bruke de til enhver tid bestående veier, transport- og ferdselsinnretninger, samt rett til å utbedre eller bygge nye slike anlegg dersom dette viser seg nødvendig.
- 6.2. Erstatning for rett til bruk av private veger anlagt av andre enn BKK etter at avtalen er inngått, fastsettes ved særskilt avtale etter ekspropriasjonsrettslige regler enten i minnelighet eller ved skjønn. Veiene kan tas i bruk før erstatningsspørsmålet er avgjort.

7. Andre elektriske ledninger m.v.

- 7.1. BKK får rett til å legge om, eventuelt legge i jordkabel bestående elektriske ledninger, telefonledninger, antenner m.v. Fremtidige elektriske ledninger, telefonledninger, antenner m.v. kan ikke uten BKKs tillatelse

føres nærmere kraftledningene enn det som er tillatt i forskrifter for elektriske forsyningsanlegg.

- 7.2. Elektriske gjerder som kommer de strømførende ledninger nærmere enn 15 meter, må ikke ha større høyde over bakken enn 1,5 meter.

8. Varselskilter mv.

BKK har rett til å sette opp varselskilt eller annen varselmerking som er nødvendig langs ledningene, for eksempel merking i forhold til sjøtrafikk, luftfart, fiske osv.

9. Jordledninger

Mastene vil bli jordet. Jordledningene forutsettes normalt nedgravet til ca. 20-40 cm dybde i utmark, der dette er mulig, og til pløyesikker dybde, vanligvis 70 cm dybde, i dyrket mark. Jordledninger i dyrket mark vil eventuelt bli lagt om dersom det kommer i veien for anlegg av grøfter, ledninger, etc.

10. Framtidige skader/ulemper og anleggsskader/ulemper

- 10.1. Fastsettelse av erstatning skal omfatte særulemper for de berørte eiendommer som følge av senere drift, ettersyn, vedlikehold, ombygging og utbedring av ledningen i den grad disse er ekspropriasjonsrettslig vernet. Det forutsettes at vedlikeholdsarbeider i dyrket mark ikke skjer til skade for påregnelig innhøsting. Må slike arbeider foretas til skade for innhøstningen, blir evt. skader å erstatte hver enkelt gang etter overenskomst, eventuelt ved skjønn.
- 10.2. Anleggsulemper og anleggsskade, samt evt. framtidige skader og ulemper som omhandlet foran, skal fastsettes ved særskilt avtale og i samsvar med de ordinære ekspropriasjonsrettslige regler. I mangel av slik avtale skal erstatning fastsettes ved rettslig skjønn satt med to skjønnsmedlemmer.

11. Fastsettelse av erstatning og oppgjør

- 11.1. All erstatning fastsettes i samsvar med de ordinære ekspropriasjonsrettslige regler.
- 11.2. I den erstatning som grunneierne tilkjennes, blir medtatt de rettigheter for BKK som er nevnt i forutsetningene, samt grunn til mastene etter nærmere påvisning i marken, og videre all erstatningsrelevant skade og særulempe som vil inntre innenfor kraftledningstraseen med bygge- og skogryddingsbeltet, så vel under anlegg av ledningene som senere. Likeledes medtas i erstatningen all skade og ulempe som er påført arealer utenfor kabel- og kraftledningstraseen, i den grad dette er vernet etter de ordinære ekspropriasjonsrettslige regler.

- 11.3. Eventuell fremtidig skade og særulempe utenfor kabel- og kraftledningstraseen erstattes i hvert enkelt tilfelle etter overenskomst, eventuelt skjønn, i samsvar med gjeldende ekspropriasjonsrettslige regler.
- 11.4. Erstatning for de inngrep som foretas, rettigheter som erverves, bruk av veier og for skader og ulemper som måtte bli påført eiendommen fastsettes som engangserstatning.
- 11.5. Erstatning for eventuelle anleggsskader fastsettes etter at anlegget er ferdig bygget, og fastsettes ved overenskomst eller eventuelt ved skjønn.

12. Rente

BKK betaler rente av erstatningene til de enkelte eiendommer fra det tidspunkt avtalen inngås og frem til oppgjør finner sted. Rentesatsen settes til 4 %.

Erstatning for stikningshugst settes opp som en egen post i avtalen, og rente regnes fra september 2012.

BKK Nett AS, dato

.....
adm. direktør Thor André Berg

* **Forskrift om elektriske forsyningsanlegg med veiledning**

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 20.desember 2005 med hjemmel i lov av 24.mai 1929 nr.4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 2, jf. Justis- og politidepartementas delegasjonsvedtak 1.september 2004